

Bruksela, dnia 13.11.2013 r.
COM(2013) 785 final

**SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU
EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO
BANKU INWESTYCYJNEGO**

**JEDNOLITY RYNEK NA RZECZ WZROSTU GOSPODARCZEGO I
ZATRUDNIENIA: ANALIZA POCZYNIONYCH POSTĘPÓW I UTRZYMUJĄCYCH
SIĘ PRZESZKÓD W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH**

- Wkład do rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2014 r. -

WPROWADZENIE

Kryzys finansowy i gospodarczy uwidocznił konieczność przeprowadzenia głębokich reform strukturalnych w Europie. W reakcji na tę konieczność Komisja opracowała ambitny program poprawy funkcjonowania jednolitego rynku. Akt o jednolitym rynku i Akt o jednolitym rynku II zawierają zbiór wniosków ustawodawczych i innych środków służących pobudzeniu wzrostu gospodarczego i zwiększeniu zatrudnienia w Europie. Komisja przedstawiła również niedawne wnioski służące dalszemu uzupełnieniu jednolitego rynku cyfrowego. Szybkie przyjęcie wszystkich pozostałych wniosków jest konieczne, aby skutecznie uwolnić pełny potencjał jednolitego rynku i dostosować go do XXI wieku.

Aby jednolity rynek dobrze funkcjonował, nie wystarczy jednak zreformować tylko ram legislacyjnych UE. Jeżeli obywatele, konsumenci i przedsiębiorstwa mają czerpać korzyści z jednolitego rynku, przepisy muszą działać w praktyce. Potrzebne są energiczne i konsekwentne starania, aby zapewnić efektywne funkcjonowanie rynków i znoszenie utrzymujących się barier.

Po upływie pięciu lat od początku kryzysu pojawiają się oznaki ożywienia. Wiele państw członkowskich podjęło kroki w celu przeprowadzenia reform i stworzenia lepszych warunków rynkowych pomimo krótkoterminowych tendencji do ochrony rynków krajowych.

Celem niniejszego sprawozdania jest dokonanie przeglądu sposobu funkcjonowania jednolitego rynku w różnych państwach członkowskich w kontekście strategii „Europa 2020”. W sprawozdaniu zestawiono obszary, w których poczyniono postępy od początku kryzysu, oraz wskazano utrzymujące się przeszkody, a na tej podstawie określono zestaw priorytetów polityki. Sprawozdanie przyczynia się zatem do określenia ogólnych priorytetów przygotowanej przez Komisję rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2014 r. oraz do dalszego formułowania zaleceń dla poszczególnych krajów w kontekście europejskiego semestru.

Podobnie jak zeszłoroczna edycja niniejsze sprawozdanie skupia się na kluczowych obszarach o największym potencjale wzrostu gospodarczego: usługach, sieciach i gospodarce cyfrowej. Sektory usług rozwijają się w szybkim tempie i generują najwięcej miejsc pracy. Pomimo że poczyniono postępy, konieczne są dalsze działania, aby uwolnić pełny potencjał sektora usług. Równolegle, zważywszy, iż usługi są silnie powiązane z innymi sektorami gospodarki, w szczególności z produkcją, konieczne jest działanie na rzecz dalszej poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego produktów przemysłowych. W rzeczywistości, choć rynek wewnętrzny towarów funkcjonuje z powodzeniem, UE musi dopilnować, aby jego ramy prawne odpowiadały jego celom w zglobalizowanym świecie, w którym kluczowe znaczenie mają innowacje, a produkty są często zmieniane. W tym celu Komisja przedstawi do końca roku przegląd dotyczący rynku wewnętrznego produktów przemysłowych.

W tegorocznym sprawozdaniu analizie poddano również funkcjonowanie sektora finansowego, jako że lepszy dostęp do finansowania i lepsza integracja rynków finansowych mają istotne znaczenie dla przywrócenia zaufania i dla finansowania gospodarki realnej.

Sieci nadal stanowią podstawę gospodarki. Sektory działalności w zakresie łączności elektronicznej, energii i transportu odpowiadają łącznie za 8,9 % wartości dodanej oraz 6,1 %

zatrudnienia w UE-27 i wciąż zwiększa się ich znaczenie¹. Mają one również istotny wpływ na inne sektory gospodarki. Sektor cyfrowy jest też głównym czynnikiem pobudzającym wydajność, kreatywności i innowacje. W niektórych dużych gospodarkach (w państwach grupy G-8, w Korei Południowej i Szwecji) gospodarka internetowa² przyczyniła się w latach 2006-2011 do wzrostu PKB o około 21 %³.

W części I niniejszego sprawozdania zawarto analizę wyżej wymienionych kluczowych sektorów oraz określono szereg priorytetów polityki. W części II przedstawiono bardziej horyzontalne ustalenia dotyczące funkcjonowania jednolitego rynku, oparte na analizie łańcuchów wartości wewnątrz UE i z krajami spoza UE.

CZĘŚĆ I – STAN JEDNOLITEGO RYNKU W KLUCZOWYCH OBSZARACH O NAJWIĘKSZYM POTENCJALE WZROSTU GOSPODARCZEGO

2.1. Wdrażanie i egzekwowanie przepisów – opis ogólny

- W komunikacie w sprawie lepszego zarządzania jednolitym rynkiem z czerwca 2012 r.⁴ zapowiedziano zbiór środków służących osiągnięciu szybkich postępów w dziedzinach kluczowych dla wzrostu gospodarczego. Po pierwsze w komunikacie wezwano do stosowania **polityki „zerowej tolerancji”**: państwa członkowskie powinny szybko i prawidłowo transponować i wdrażać ustawodawstwo UE określone w załączniku do komunikatu, tak aby zmniejszyć deficyt transpozycji i deficyt zgodności do 0 %.
- Półtora roku później widać, że udało się osiągnąć szereg pozytywnych rezultatów (zob. załącznik). W przypadku wymienionych w załączniku do komunikatu aktów prawodawczych dotyczących usług finansowych, jednolitego rynku cyfrowego i transportu osiągnięto cel **zerowego deficytu transpozycji**. Jednak na drugim biegunie znajduje się sektor energetyczny. Pomimo że kilka państw członkowskich poprawiło swoje wyniki, to nadal wiele państw członkowskich nie dotrzymało terminów transpozycji, a cztery państwa członkowskie nie dokonały nawet transpozycji trzech z czterech przedmiotowych dyrektyw.
- W komunikacie wezwano również do bardziej energicznego podejścia i egzekwowania przepisów w kluczowych obszarach. W przypadku gdy istnieją sygnały naruszenia najważniejszych aktów prawodawczych średni okres trwania **postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego** nie powinien przekraczać 18 miesięcy, natomiast średni okres pełnego wykonania wyroków Trybunału nie powinien przekraczać 12 miesięcy. W kilku obszarach podjęto energiczne działania w celu

---

¹ Komisja Europejska, European Economy Occasional Papers nr 129 „Market Functioning in Network Industries – Electronic Communications, Energy and Transport” (Funkcjonowanie rynku w sektorach sieciowych – łączność elektroniczna, energia i transport), luty 2013 r.

² Wszystkie działania związane z tworzeniem i korzystaniem z sieci dostępu do internetu oraz usługi oferowane w internecie (telekomunikacja internetowa, tworzenie i obsługa techniczna materiałów informatycznych przeznaczonych do zamieszczenia w internecie, działalność usługowa w internecie oraz wszystkie działania prowadzone przy zastosowaniu internetu, od handlu elektronicznego po reklamę w internecie).

³ „Internet matters, the net’s sweeping impact on growth, jobs, and prosperity” (Internet ma znaczenie – wielowymiarowy wpływ sieci na wzrost gospodarczy, miejsca pracy i dobrobyt), McKinsey Global Institute, maj 2011, który dotyczy wymienionych państw oraz Brazylii, Chin i Indii.

⁴ Komunikat Komisji Europejskiej „Lepsze zarządzanie jednolitym rynkiem”, COM(2012)259 final, czerwiec 2012 r.

wszczynania postępowań w sprawie ewentualnych naruszeń prawa UE i wyraźnie widać wyniki takiego podejścia, na przykład w sektorze usług (por. poniżej). Biorąc pod uwagę powyższe względy, średni okres trwania postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego nadal wynosi 29,4 miesiąca, przy czym niektóre tego rodzaju postępowania trwają ponad 50 miesięcy lub nawet 84 miesiące. Sytuacja jest znacznie lepsza w sektorze energetycznym (15 miesięcy) i w sektorze transportu (15,4 miesiąca).

2.2. Rynki usług

Funkcjonowanie rynków i przeszkody na drodze do integracji na poziomie UE

Wiele państw członkowskich przeprowadza reformy w sektorach usług w celu usprawnienia ich funkcjonowania. W ciągu ostatniego roku miało to miejsce w szczególności w Portugalii, Hiszpanii, Grecji, Polsce i we Włoszech oraz w mniejszym zakresie w Słowenii i Czechach. Reformom tym sprzyjały zalecenia dla poszczególnych krajów bądź programy uzgodnione z odpowiednimi rządami. Reformy należy jeszcze przeprowadzić w kilku państwach, w tym Austrii, Belgii, Niemczech i Francji, które również otrzymały zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące usług.

Kolejnym bodźcem do reform było stosowane przez Komisję **podejście zerowej tolerancji służące zapewnieniu pełnej zgodności z dyrektywą usługową.** W ciągu ostatniego roku 13 państw członkowskich zainicjowało dalsze reformy w reakcji na unijne postępowania pilotażowe lub postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczęte przez Komisję. W większości dotyczą one ograniczeń w zakresie informacji handlowych, wymogów pobytowych lub terytorialnego ograniczenia zezwoleń.

W wielu państwach członkowskich dalej rozbudowywano sieć punktów kompleksowej obsługi w ramach szerszych dążeń mających celu świadczenia kompleksowych usług administracji elektronicznej na rzecz przedsiębiorstw (kwestie administracji elektronicznej omówiono szerzej w sekcji „rynk cyfrowe” poniżej). Aby przedsiębiorstwa mogły się dobrze rozwijać, muszą mieć łatwy dostęp do wiarygodnych informacji dotyczących wymogów prawnych oraz muszą być w stanie realizować odpowiednie procedury administracyjne w internecie. Taki jest cel punktów kompleksowej obsługi oraz niedawno zatwierdzonej karty punktów kompleksowej obsługi. Niektóre punkty kompleksowej obsługi już należą do zintegrowanych struktur administracji elektronicznej (Estonia, Hiszpania, Dania, Holandia, Zjednoczone Królestwo, Szwecja, Luksemburg). Inne państwa poczyniły postępy na przestrzeni ostatniego roku (Bułgaria, Grecja, Francja). Natomiast punkty kompleksowej obsługi w Belgii, Niemczech, Polsce, Rumunii i na Łotwie wymagają specjalnej uwagi, szczególnie w odniesieniu do internetowej realizacji procedur.

Wobec powyższego **jednolity rynek utrzymuje duży potencjał w zakresie pobudzania wzrostu gospodarczego w sektorze usług.** W dalszym ciągu utrzymują się trendy opisane w zeszłorocznym sprawozdaniu wskazujące, że integracja w sektorze usług jest na znacznie niższym poziomie niż na rynku towarów. W istocie integracja handlowa na jednolitym rynku towarów wynosi około 22 %, natomiast na rynku usług około 5 %⁵. Podobnie konsumenci

---

⁵ Integrację handlową podaje się jako średnią wartość przywozu i wywozu towarów i usług podzieloną przez PKB.

oceniają funkcjonowanie jednolitego rynku usług mniej pozytywnie niż jednolitego rynku towarów⁶.

Bardziej ambitne podejście do wdrażania dyrektywy usługowej może przynieść korzyści w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w UE. Środki podjęte przez państwa członkowskie w celu wdrożenia dyrektywy usługowej spowodują wzrost PKB o około 0,8 % w okresie 5-10 lat. Jedynie wskutek bardziej ambitnego wdrażania dyrektywy usługowej można byłoby wygenerować dodatkowe 0,6 % - 2,6 % PKB⁷.

Jednocześnie niedawna wzajemna ocena wdrażania dyrektywy usługowej potwierdziła wcześniejszą ocenę⁸, że **wiele państw członkowskich nie przeprowadziło testów istotnej proporcjonalności w odniesieniu do pozostałych wymogów w sektorze usług**⁹. Przeprowadzenie takich testów jest konieczne do oceny, czy przedmiotowe ograniczenia są uzasadnione i czy danych celów interesu publicznego nie można osiągnąć przy użyciu mniej restrykcyjnych środków. W konsekwencji wciąż istnieje zbyt wiele ograniczeń w zakresie prawa przedsiębiorczości, na przykład obowiązek, aby przedsiębiorstwa miały określoną formę prawną, lub wymogi w zakresie udziałów lub akcji i kapitału w spółce. Przeszkody te mogą ograniczać prowadzenie przedsiębiorstw usługowych na terenie całego jednolitego rynku, utrudniać rozwój niektórych modeli biznesowych lub hamować inwestycje w sektorze, który ma wpływ na wzrost gospodarczy i innowacje.

Istotnym problemem pozostaje fragmentacja krajowych przepisów dotyczących **pracy, opodatkowania, zdrowia i bezpieczeństwa, ochrony konsumentów i prawa zobowiązań**. W kontekście transgranicznym wiąże się ona z kosztami przestrzegania przepisów, które są dotkliwe szczególnie dla mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw.

W odniesieniu do **dostępu do wykonywania działalności zawodowej kilka państw rozpoczęło reformy, jednak w przypadku szeregu zawodów pozostają bariery wejścia**. Bariery wejścia często przybierają formę wymogów w zakresie kwalifikacji zawodowych lub ograniczeń w zakresie liczby usługodawców dopuszczonych na danym rynku. Mogą one być uzasadniane koniecznością zabezpieczenia jakości usług, zapewnienia odpowiedniej wiedzy technicznej specjalistów oraz ochrony konsumentów przed nieuczciwymi działaniami. Jednocześnie powodują znaczne ograniczenia dostępu i wykonywania działalności zawodowej. Kilka państw członkowskich uruchomiło przeglądy w celu oceny, czy interesów polityki publicznej nie można osiągnąć bez nakładania ograniczeń w zakresie dostępu do rynku i konkurencji. Portugalia prowadzi kompleksowy przegląd i reformę zawodów regulowanych. Włochy zrewidowały swoje horyzontalne ramy regulacyjne. Hiszpania przedstawiła projekt ustawy określającej uprawnienia stowarzyszeń zawodowych w różnych sektorach. Reformy w poszczególnych sektorach uruchomiono również w Polsce, Czechach i

---

6 Por. badanie rynków konsumenckich z 2013 r. zlecone przez DG SANCO, które ma być wykorzystane w najbliższej 10. tablicy wyników dla rynków konsumenckich, http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/consumer_market_monitoring_survey_en.htm.

⁷ Komisja Europejska, Economic Paper nr 456, „Wpływ dyrektywy usługowej na gospodarkę: pierwsza ocena po wdrożeniu”, czerwiec 2012 r.

⁸ Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie wdrożenia dyrektywy usługowej „Partnerstwo na rzecz nowego wzrostu w dziedzinie usług 2012-2015”, COM(2012) 261 final, czerwiec 2012 r.

⁹ Komunikat Komisji dotyczący oceny krajowych regulacji w zakresie dostępu do zawodów, COM(2013) 676 final, październik 2013 r., oraz dokument roboczy służb Komisji w sprawie wyników wzajemnej oceny wymogów w zakresie formy prawnej, powiązań kapitałowych i taryf, SWD(2013) 402 final, październik 2013 r.

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/policy_developments/index_en.htm#maincontentSec1

Słowenii oraz zapowiedziano w Danii. Komisja w dalszym ciągu będzie wspierać takie przeglądy poprzez wzajemną ocenę inicjowaną na podstawie zmienionej dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych¹⁰, między innymi w państwach, w których możliwe są dalsze reformy, na przykład w Austrii, Niemczech bądź Francji.

Jeżeli chodzi o **świadczenia zdrowotne**, wiele państw członkowskich ciągle musi stworzyć odpowiednio wyposażone krajowe punkty kontaktowe udzielające pomocy pacjentom w zakresie korzystania z ich praw do transgranicznej opieki zdrowotnej. Oprócz kwestii pacjentów ze znacznym potencjałem wiąże się swobodny przepływ specjalistów i usługodawców w sektorze świadczeń zdrowotnych.

W sektorze usług detalicznych zaczęto przeprowadzać pewne reformy, które muszą w dalszym ciągu obejmować utrzymujące się bariery mające wpływ na konkurencję, w tym bariery prowadzenia działalności handlowej. Finlandia zainicjowała reformy na rzecz zwiększenia konkurencji w sektorze detalicznym. Hiszpania przeprowadziła reformy w odniesieniu do małych punktów sprzedaży detalicznej, jednak pozostawiła ograniczenia w odniesieniu do dużych punktów sprzedaży. Choć niektóre ograniczenia mogą być uzasadnione celami interesu publicznego (na przykład wpływem na środowisko naturalne), inne trudniej uzasadnić, jako że w szczególności osłabiają one konkurencję i mają negatywne skutki dla przemysłu (dla modernizacji i wydajności) oraz dla konsumentów (w ujęciu mniejszego wyboru, wyższych cen). Zgodnie z dyrektywą usługową zabrania się testów potrzeb gospodarczych, jednak mimo to są one nadal stosowane na Węgrzech, w Holandii oraz w niektórych regionach Niemiec i Hiszpanii. W odniesieniu do Belgii, Danii, Finlandii, Francji, Niemiec, Węgier i Hiszpanii Komisja wydała zalecenia dla poszczególnych krajów zachęcające do dalszych reform. Jak ogłoszono w europejskim planie działania na rzecz handlu detalicznego¹¹, Komisja uruchamia szeroką debatę i wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi w zakresie prowadzenia działalności handlowej.

Ograniczenia w zakresie transgranicznych dostaw towarów mogą mieć również wpływ na konkurencję na rynkach handlu detalicznego. Detaliści nie zawsze mają swobodę pozyskiwania towarów po najlepszych cenach w całej Europie. Istnieją uzasadnione przyczyny pewnych różnic cen między rynkami krajowymi, ale są również oznaki istnienia terytorialnych ograniczeń dostaw uniemożliwiających obniżenie cen na niektórych rynkach krajowych (Luksemburg i Belgia), szczególnie w przypadku produktów markowych. Komisja zamierza w zbadać te kwestię w 2014 r. poprzez prowadzenie konsultacji z zainteresowanymi stronami w sprawie domniemanych terytorialnych ograniczeń dostaw, mając na celu podjęcie decyzji o ewentualnych dalszych krokach.

Konsumenci nadal napotykać sytuacje, w których ich **narodowość lub miejsce zamieszkania ograniczają ich możliwość nabywania produktów i usług** na terenie całego jednolitego rynku lub powodują wzrost ceny, którą muszą zapłacić, szczególnie w internecie. Taka sytuacja postrzeganej dyskryminacji nie zawsze jest wynikiem obiektywnych warunków rynkowych i ma ona wpływ na zaufanie konsumentów do jednolitego rynku.

Władze publiczne są ważnymi odbiorcami usług w Europie. Prawidłowe, efektywne i przejrzyste stosowanie przepisów dotyczących udzielania zamówień przynosi istotne korzyści. Szereg państw członkowskich, w tym Włochy, Grecja, Portugalia i Hiszpania,

---

¹¹ Komunikat Komisji „Utworzenie Europejskiego planu działania na rzecz sektora detalicznego”, COM(2013)36 final, styczeń 2013 r.

zainicjowało **reformy w zakresie zamówień publicznych**¹². W wielu państwach członkowskich osiągnięto dalsze korzyści dla usługodawców i budżetów publicznych poprzez skrócenie długości procedur, zwiększenie konkurencji i przejrzystości przetargów publicznych, zapobieganie nieprawidłowościom (na przykład inwestując w podnoszenie kwalifikacji urzędników odpowiedzialnych za zamówienia publiczne lub zwiększając zasięg publikacji ogłoszeń) oraz, w ujęciu bardziej ogólnym, poprawę zarządzania w tej dziedzinie (na przykład poprzez lepsze monitorowanie, lepsze informowanie i rozpowszechnianie najlepszych praktyk). Reformy są konieczne szczególnie (ale nie tylko) w Bułgarii, Niemczech, Włoszech, Rumunii oraz na Węgrzech i Malcie, co podkreślono w zaleceniach dla poszczególnych krajów skierowanych w 2013 r. do tych państw. Ponadto, biorąc pod uwagę gospodarcze znaczenie sektora gospodarowania odpadami i sektora ICT¹³, lepsze przestrzeganie przepisów dotyczących udzielania zamówień w tych sektorach mogłoby przynieść konkretne oszczędności wynikające z większej konkurencji na tych rynkach.

Priorytety polityki

Wobec powyższego państwa członkowskie powinny się koncentrować na następujących priorytetach:

- Przyjąć **bardziej ambitne podejście do wdrażania dyrektywy usługowej** poprzez systematyczne monitorowanie ram regulacyjnych w celu oceny konieczności i proporcjonalności utrzymujących się przeszkód. Należy zwrócić szczególną uwagę na ograniczenia zauważone w kontekście niedawnej wzajemnej oceny w zakresie form prawnych i posiadania udziałów lub akcji.
- **Należy uwzględnić zasady jednolitego rynku przy przyjmowaniu krajowych przepisów mających wpływ na świadczenie usług i prowadzenie działalności**, na przykład krajowych przepisów w zakresie opodatkowania, prawa pracy i ochrony konsumentów. Jedynie całościowe podejście do usług umożliwi osiągnięcie znacznych postępów w integracji jednolitego rynku usług.
- Uprościć ustawodawstwo w sektorze usług w sposób prowadzący do uproszczenia wymogów administracyjnych w odniesieniu do przedsiębiorstw, szczególnie MŚP. Administracja elektroniczna jest potężnym narzędziem służącym osiągnięciu tego celu. Dlatego też państwa członkowskie powinny w dalszym ciągu **ulepszać funkcjonowanie punktów kompleksowej obsługi** poprzez integrowanie ich w ramach usług administracji elektronicznej (zob. również sekcja „rynk cyfrowe” poniżej).
- Wykorzystać możliwości wynikające z przejrzystości i wzajemnej oceny poprzez przeprowadzenie **dogłębnego badania ograniczeń na poziomie krajowym, mających**

---

¹² Aspekty elektronicznych zamówień publicznych omówiono w sekcji „rynk cyfrowe”.

¹³ Wartość udzielonych zamówień na zbieranie i przetwarzanie odpadów wyniosła w 2010 r. 12 674 mln EUR, tj. 10 % całkowitych obrotów przemysłu w tym roku lub około jedną trzecią wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych na towary, roboty budowlane lub usługi w zakresie gospodarowania odpadami. Wartość zamówień ujętych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia w odniesieniu do sprzętu komputerowego, oprogramowania i usług ICT w UE-27 w 2010 r. wyniosła 22 483 mln EUR. Więcej informacji znajduje się w dokumencie „Sector analysis of Public Procurement, criteria for selecting sectors and initial analysis of two sectors: waste collection & treatment and ICT contracts” (Sektorowa analiza zamówień publicznych, kryteria wyboru sektorów i wstępna analiza dwóch sektorów: zamówienia na zbieranie i przetwarzanie odpadów oraz na ICT) z dnia 25 czerwca 2013 r.

wpływ na dostęp do zawodów regulowanych, analizując ich zasadność przy uwzględnieniu efektu domina na innych rynkach. Przeanalizować możliwość zastosowania mniej restrykcyjnych mechanizmów zabezpieczenia interesów konsumentów i interesu publicznego.

- **Wzmocnić konkurencję w całym sektorze usług, w tym usług detalicznych, poprzez znoszenie barier.** W szczególności należy usuwać ograniczenia w zakresie prowadzenia działalności handlowej, które nie są konieczne i proporcjonalne, oraz systematycznie znosić pozostałe testy potrzeb gospodarczych.
- **Promować przejrzystość i wiedzę o różnicach cen i prawach konsumentów** na całym obszarze jednolitego rynku, szczególnie poprzez Europejskie Centra Konsumentkie i inne właściwe organy. Działać na rzecz ograniczenia nieuzasadnionej dyskryminacji konsumentów.
- **Tworzyć krajowe punkty kontaktowe pomagające pacjentom starającym się o dostęp do opieki zdrowotnej zagranicą.**
- Pracować na rzecz **ograniczenia zawilóści i długości procedur, wzmocnić konkurencję w przetargach publicznych**, między innymi poprzez zwiększoną przejrzystość i publikowanie informacji na temat wysokości stawek, **oraz inwestować w podnoszenie kwalifikacji urzędników odpowiedzialnych za zamówienia publiczne.** Powinni oni również aktywnie przeciwdziałać nieprawidłowościom oraz ulepszać zarządzanie zamówieniami publicznymi. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na prawidłowe stosowanie przepisów dotyczących zamówień publicznych w sektorze gospodarowania odpadami i sektorze ICT.

2.3. Usługi finansowe

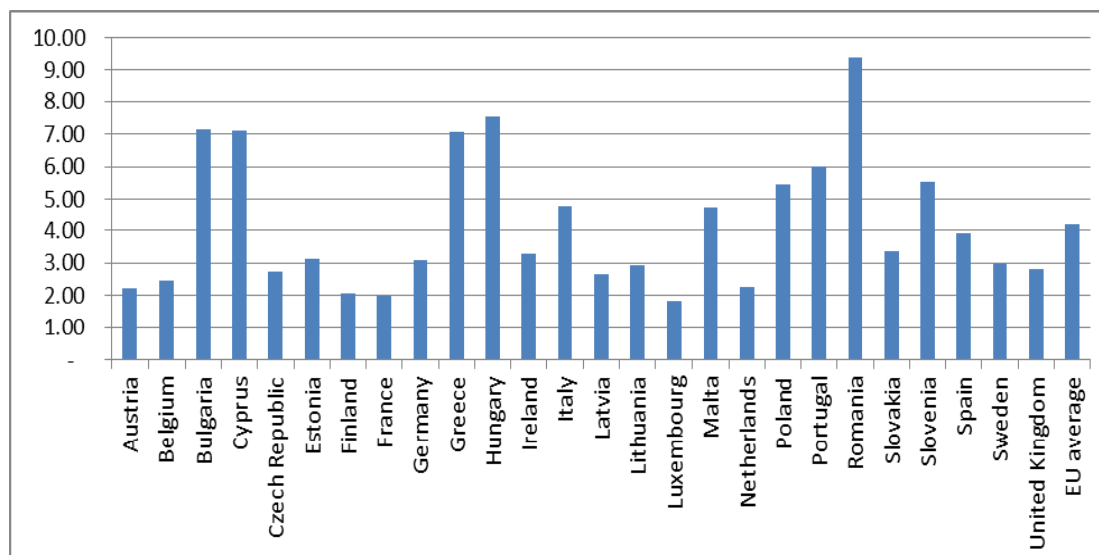
Funkcjonowanie rynków i przeszkody na drodze do integracji na poziomie UE

Ogólnie rzecz ujmując, w czasie kryzysu zwiększyła się fragmentacja rynków finansowych rozumiana jako różnice w funkcjonowaniu i wynikach rynków krajowych spowodowane przeszkodami w swobodnym przepływie kapitału bądź usług finansowych. Pomimo że obserwuje się obecnie oznaki stabilizacji, należy przeciwdziałać fragmentacji rynków. O fragmentacji wyraźnie świadczą odpowiedzi udzielane przez przedsiębiorstwa w ramach badania SAFE¹⁴, które wskazują na znaczne różnice między państwami. Fragmentacja jest również wyraźnie widoczna przy porównaniu różnych stóp procentowych kredytów bankowych (które mają zazwyczaj istotne znaczenie dla gospodarstw domowych i MŚP) w różnych państwach członkowskich, co pokazano na wykresie 1.

Wykres 1: Stopy procentowe, kredyty dla przedsiębiorstw niefinansowych
(okres zapadalności do 1 roku; pozostająca kwota należna, średnie oprocentowanie od stycznia do sierpnia 2013 r.)

¹⁴ <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/surveys/sme/html/index.en.html>.

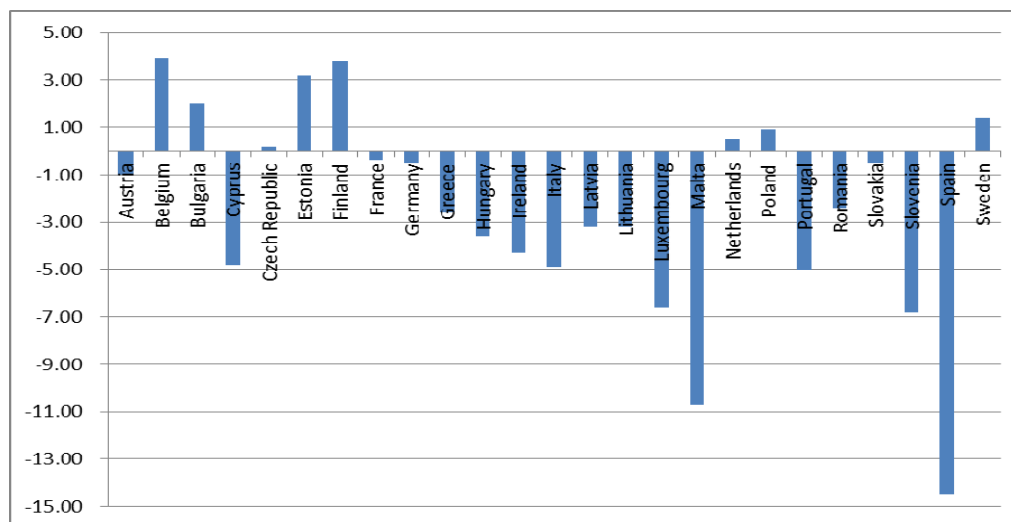

Źródło: Europejski Bank Centralny. Brak dostępnych danych dla Danii i Chorwacji.

Podobnie obserwuje się istotne różnice w odniesieniu do wolumenów kredytów (zob. wykres 2). Dodatkowo, choć danych nie da się dokładnie porównać ze względu na różnice w cyklach koniunkturalnych i szczegółowe środki podjęte w niektórych państwach członkowskich (na przykład w Hiszpanii niektóre kredyty przeniesiono do banku likwidującego złe aktywa, który nie jest monetarną instytucją finansową »MIF«), wciąż wyraźnie widać, że w wyniku **udzielania kredytów na restrykcyjnych warunkach i wysokich kosztów kredytów znacznie spadł całkowity wolumen kredytów udzielanych przez banki na rzecz gospodarki realnej w UE.**

Wykres 2: Kredyty dla przedsiębiorstw niefinansowych, Saldo kwot należnych MIF
(roczne stopy wzrostu, sierpień 2013 r.)

Źródło: Europejski Bank Centralny. Brak dostępnych danych dla Danii, Zjednoczonego Królestwa i Chorwacji.

Wreszcie fragmentacja jest również widoczna w ocenach konsumentów. Usługi finansowe¹⁵ są oceniane przez konsumentów jako grupa rynków wykazujących szczególnie słabe wyniki i

¹⁵ Rynki pożyczek, kredytów i kart kredytowych; konta bankowe, kredyty hipoteczne, produkty inwestycyjne, prywatne emerytury i papiery wartościowe oraz indywidualne fundusze emerytalne.

w ich przypadku odnotowuje się największe różnice w ocenie między różnymi państwami członkowskimi. Szczególnie słabe wyniki odnotowuje się w państwach członkowskich w Europie Południowej i Wschodniej¹⁶.

Fragmentacja była czasami potęgowana działaniami niektórych krajowych organów nadzoru zarówno w państwach członkowskich należących do strefy euro, jak i w państwach członkowskich spoza strefy euro. W reakcji na potencjalne obawy związane ze stabilnością spowodowane kryzysem zadłużeniowym, niektóre z nich podjęły **środki ostrożnościowe powodujące fragmentację rynku**, na przykład środki mające na celu utrzymanie płynności, dywidend i innych aktywów bankowych na terytorium danego państwa¹⁷. Choć restrykcyjne środki ostrożnościowe mogą być uzasadnione celem utrzymania stabilności rynków finansowych, krajowe organy nadzoru muszą zagwarantować, że wszelkie środki, które potencjalnie mogą ograniczać swobodny przepływ kapitału, są niedyskryminacyjne i proporcjonalne do swoich celów. W tym względzie warunkiem koniecznym minimalizowania ryzyka fragmentacji na rynku wewnętrznym jest bliska i lojalna współpraca między krajowymi organami nadzoru pod auspicjami Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB).

Niedawne przyjęcie **pakietu w sprawie wymogów kapitałowych dotyczących banków**¹⁸ sprawi, że banki w UE będą solidniejsze, zwiększy się ich zdolność do prawidłowego zarządzania ryzykiem związanym z ich działaniami i do absorbowania wszelkich strat, jakie mogą ponieść w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. 28 państw członkowskich musi **dopilnować, aby powyższe przepisy zostały wdrożone do dnia 1 stycznia 2014 r.**

Opracowanie jednolitego zbioru przepisów, który zapewni ujednolicone przepisy, nadzór oraz restrukturyzację i uporządkowaną likwidację banków w całej UE, oraz **stworzenie unii bankowej mają na celu odbudowanie zaufania i, tym samym, ułatwienie finansowania, sprzyjając funkcjonowaniu rynku wewnętrznego usług finansowych**. Dlatego też niezmiernie ważne jest ukończenie budowy wszystkich jej filarów¹⁹ oraz jej szybkie i skuteczne wdrożenie. Podobnie zasadnicze znaczenie ma zapewnienie **prawidłowego, szybkiego i jednolitego wdrożenia innych istotnych elementów programu reform finansowych**, jako że są one wprowadzane w celu zachowania stabilności finansowej oraz odbudowania zaufania i pewności konsumentów.

---

¹⁶ Badanie rynków konsumenckich z 2013 r. zlecone przez DG SANCO, które ma być wykorzystane w najbliższej 10. tablicy wyników dla rynków konsumenckich,

http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/consumer_market_monitoring_survey_en.htm

Ocena odwołuje się do indeksu funkcjonowania rynków (MPI), który jest wskaźnikiem złożonym obejmującym oceny konsumentów dotyczące porównywalności, zaufania, problemów i skarg oraz satysfakcji w odniesieniu do określonych rynków.

¹⁷ Służby Komisji otrzymały od krajowych organów nadzoru poufne informacje o środkach ostrożnościowych podjętych w różnych państwach członkowskich w reakcji na obawy związane ze stabilnością finansową, które mogą mieć skutki odgradzające.

¹⁸ Dyrektywa 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE oraz rozporządzenie (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

¹⁹ Uwzględniając tu w szczególności jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji z jednolitym funduszem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz dyrektywę w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

W tym kontekście w rozporządzeniu w sprawie jednolitego mechanizmu nadzorczego przewidziano wymóg, zgodnie z którym przed bezpośrednim nadzorem sprawowanym przez jeden nowy organ nadzoru, którym jest EBC, należy przeprowadzić **przeгляд jakości aktywów**. Przegląd ten stanowi część szerszej zakrojonych działań, w których uczestniczy Europejski Urząd Nadzoru Bankowego i które obejmują ocenę bilansów bankowych i testy warunków skrajnych²⁰. Działania te powinny zwiększyć zaufanie do rynku i przyczynić się do dalszego zmniejszania fragmentacji rynków finansowych. Dlatego też ważne jest, aby państwa członkowskie **gruntownie przygotowały się do tych działań** poprzez podjęcie wszelkich koniecznych starań, w tym ustanowienie odpowiednich zabezpieczeń przed realizacją tego zadania oraz przygotowanie się do wdrożenia zrewidowanych przepisów dotyczących pomocy państwa na rzecz banków.

Przed wejściem w życie dyrektywy dotyczącej zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (dyrektywy w sprawie ZAFI)²¹ **działalność ZAFI w Europie nie była wystarczająco przejrzysta, a związane z nią zagrożenia nie były w wystarczającym zakresie ujęte ramami regulacyjnymi i nadzorczymi**. Pomimo że termin transpozycji tej dyrektywy przypadał w lipcu 2013 r., do chwili obecnej nie wszystkie państwa członkowskie dokonały jej transpozycji.

Zintegrowany rynek płatności w strefie euro spowoduje, że płatności będą tańsze, łatwiejsze i bezpieczniejsze. Ponad 10 lat po wprowadzeniu euro jako wspólnej waluty i wspólnego środka płatniczego, wciąż funkcjonuje 28 różnych systemów płatności gotówkowych. **W rozporządzeniu w sprawie SEPA²² wyznaczono dzień 1 lutego 2014 r. jako ostateczny termin migracji krajowych i wewnątrz europejskich poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro do, odpowiednio, poleceń przelewu SEPA i poleceń zapłaty SEPA**. Dotyczyć to będzie bezpośrednio ponad 35 milionów poleceń przelewu i poleceń zapłaty, które są rocznie przetwarzane w strefie euro. Publikowany przez EBC wskaźnik SEPA pokazuje, że całkowity poziom migracji w strefie euro wynosił w lipcu 50 % w przypadku poleceń przelewu SEPA (w porównaniu z 38,2 % w lutym) oraz 4,8% w przypadku poleceń zapłaty SEPA (w porównaniu z 2,3 % w lutym). Oznacza to, że w celu dotrzymania terminu migracji do SEPA wszystkie zainteresowane strony muszą bezzwłocznie znacznie zintensyfikować realizację działań przygotowawczych, wysiłków informacyjnych i środków wdrożeniowych w zakresie SEPA.

Na poziomie UE podjęto kilka działań służących poprawie dostępu MŚP do finansowania²³. Na poziomie krajowym państwa członkowskie muszą zintensyfikować

²⁰ <http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2013/html/pr131023.en.html>

²¹ Dyrektywa 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010.

²² Rozporządzenie (UE) nr 260/2012 ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009.

²³ Na poziomie UE Komisja uruchomiła w 2011 r. plan działania na rzecz dostępu MŚP do finansowania, a w marcu 2013 r. uruchomiono również konsultacje społeczne w sprawie długoterminowego finansowania obejmującego dostęp MŚP do finansowania; dwa rozporządzenia ustanawiające europejski paszport funduszy inwestycyjnych skierowanych do MŚP nienotowanych na giełdzie oraz przedsiębiorstw społecznych zostały już przyjęte i obowiązują od dnia 22 lipca 2013 r. Komisja Europejska i EBI ściśle współpracują w celu rozwoju inicjatywy na rzecz rozszerzenia instrumentów opartych na podziale ryzyka przez Komisję Europejską oraz EBI i EFI, przy wsparciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, tak aby wspierać inwestycje kapitałowe sektora prywatnego w MŚP. Ta inicjatywa dotycząca MŚP została poparta w czasie październikowego posiedzenia Rady Europejskiej, a obecnie jest rozpatrywana przez Parlament Europejski.

swojej wsparcie dla dostępu MŚP do finansowania, wykorzystując również wszystkie możliwości działania dostępne na poziomie UE, które obejmują regulacyjne instrumenty finansowe UE, nowe przepisy w zakresie pomocy państwa dotyczące finansowania ryzyka oraz inne środki służące poprawie otoczenia MŚP.

Dostęp do informacji o przedsiębiorstwach na terenie całego rynku wewnętrznego jest również istotnym czynnikiem dla MŚP w odniesieniu do ułatwienia ich transgranicznej działalności i jej finansowania. W tym kontekście ogromne znaczenie ma pierwszy konieczny krok, jakim jest **terminowa transpozycja dyrektywy w sprawie integracji rejestrów centralnych, rejestrów handlowych i rejestrów spółek**²⁴, w której określa się ostateczny termin transpozycji na dzień 7 lipca 2014 r. i która nakłada na wszystkie państwa członkowskie wymóg elektronicznej integracji ich rejestrów przedsiębiorstw. Kolejnymi krokami będą wzajemne połączenie rejestrów postępowań upadłościowych w ramach europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”²⁵ oraz unowocześnienie unijnego prawa dotyczącego niewypłacalności²⁶.

Priorytety polityki

Wobec powyższego państwa członkowskie powinny koncentrować się na następujących priorytetach:

- **Zapewnić wdrożenie nowych przepisów w sprawie wymogów kapitałowych dotyczących banków do dnia 1 stycznia 2014 r.**
- **Przed przeprowadzeniem przeglądu jakości aktywów oraz oceny bilansów bankowych i testów warunków skrajnych** poczynić wszelkie konieczne przygotowania, w tym ustanowić odpowiednie zabezpieczenia oraz przygotować wdrożenie zmienionych przepisów dotyczących pomocy państwa na rzecz banków.
- **Zapewnić pełną zgodność krajowych organów nadzoru z wymogami w zakresie współpracy określonymi w ustawodawstwie bankowym** w celu zapobiegania nieskoordynowanym lub nieproporcjonalnym działaniom w kontekście restrykcyjnych środków ostrożnościowych podejmowanych przez krajowe organy nadzoru. Jest to szczególnie ważne przed całkowitym uruchomieniem jednolitego mechanizmu nadzorczego.
- **Dokończyć wdrażanie dyrektywy dotyczącej zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (dyrektywy w sprawie ZAFI).**

Kwota wsparcia dla MŚP, w tym poprzez instrumenty finansowe, wynosi obecnie 70 mld EUR z EFRR i EFS w ramach polityki spójności i wsparcie to pozostanie priorytetem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w latach 2014-2020.

²⁴ Dyrektywa 2012/17/UE z dnia 13 czerwca 2012 r. zmieniająca dyrektywę Rady 89/666/EWG i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/56/WE i 2009/101/WE w zakresie integracji rejestrów centralnych, rejestrów handlowych i rejestrów spółek.

²⁵ Jest ono następstwem projektu pilotażowego z grupą państw członkowskich oraz wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie postępowania upadłościowego – dalsze szczegółowe informacje znajdują się we wniosku w sprawie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego, COM (2012) 744 final, grudzień 2012 r.

²⁶ Komunikat „Nowe europejskie podejście do niepowodzeń biznesowych i niewypłacalności”, COM (2012) 742, grudzień 2012 r.

- **Dopilnować, aby wszyscy uczestnicy rynku dokonali migracji do SEPA w terminie do dnia 1 lutego 2014 r.** Należy zintensyfikować działania komunikacyjne i informacyjne na poziomie krajowym, w szczególności w odniesieniu do MŚP, małych organów administracji publicznej oraz władz lokalnych.
- **Promować i wspierać dostęp MŚP do finansowania**, w szczególności poprzez:
  - **opracowywanie alternatyw w stosunku do finansowania bankowego oraz tworzenie innowacyjnych źródeł finansowania**, w tym: tworzenie możliwości w zakresie rozwoju rynku obligacji i alternatywnych papierów wartościowych emitowanych przez MŚP, promowania powstawania rynków akcji specjalizujących się w notowaniu MŚP o wysokim potencjale wzrostu, finansowania społecznościowego i kapitału wysokiego ryzyka (*venture capital*). W odniesieniu do tej ostatniej opcji jest to obecnie możliwe w całej Europie dzięki rozporządzeniu w sprawie europejskich funduszy *venture capital*²⁷ i rozporządzeniu w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej²⁸; przepisy dotyczące pomocy państwa w zakresie finansowania ryzyka, które zostaną w najbliższym czasie przyjęte, stworzą też bardziej równe warunki działania wśród państw członkowskich i ułatwią dostęp MŚP do kapitału wysokiego ryzyka (*venture capital*);
  - **poprawę jakości ustalania ocen kredytowych w odniesieniu do MŚP oraz ułatwienie transgranicznego dostępu do informacji o przedsiębiorstwach, tak aby pozyskiwać informacje o przedsiębiorstwach w całej UE.** Pierwszym krokiem w tym kierunku jest terminowa transpozycja dyrektywy w sprawie integracji rejestrów centralnych, rejestrów handlowych i rejestrów spółek;
  - poprawę przepływow finansowania w ramach łańcucha dostaw, w tym finansowania handlu, oraz przeciwdziałanie opóźnieniom w płatnościach, co może przyczynić się do złagodzenia ograniczeń MŚP związanych z płynnością oraz poprawę w zakresie kapitału obrotowego MŚP.

2.4. Rynki energii

Funkcjonowanie rynków i przeszkody na drodze do integracji na poziomie

Celem trzeciego pakietu energetycznego jest dokończenie tworzenia wewnętrznego rynku gazu i energii elektrycznej. Jednak po ponad dwóch latach od upływu terminu nadal są **opóźnienia w jego transpozycji, egzekwowaniu i skutecznym stosowaniu w praktyce.** Na dzień 25 października 2013 r. wciąż toczy się 12 spraw dotyczących braku transpozycji dyrektyw, z których 9 Komisja skierowała do Trybunału Sprawiedliwości UE, a 3 znajdują się na etapie wydania uzasadnionej opinii przeciwko 7 różnym państwom członkowskim (Polsce, Słowenii, Finlandii, Estonii, Rumunii, Irlandii i Litwie). Ponadto Komisja nadal jest

²⁷ Rozporządzenie (UE) nr 345/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy *venture capital*.

²⁸ Rozporządzenie (UE) nr 346/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej.

trakcie oceny zgodności ustawodawstwa krajowego, ponieważ wiele zgłoszeń wpłynęło dopiero niedawno.

Wciąż potrzebne są znaczące inwestycje w infrastrukturę energetyczną, taką jak rurociągi przesyłowe i sieci elektroenergetyczne, magazynowanie i projekty dotyczące skroplonego gazu ziemnego (LNG), tak aby umożliwić swobodny przepływ energii i transgraniczny handel energią w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw. W 2013 r. do 13 państw członkowskich (Bułgarii, Estonii, Francji, Niemiec, Włoch, Łotwy, Litwy, Malty, Polski, Rumunii, Słowacji, Hiszpanii i Zjednoczonego Królestwa) skierowano zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące konieczności rozbudowy sieci połączeń międzysystemowych energii elektrycznej lub gazu. Od tego czasu poprawie uległy połączenia międzysystemowe zarówno w przypadku gazu, jak i energii elektrycznej (na przykład gazowe połączenia międzysystemowe w korytarzu Afryka-Hiszpania-Francja, połączenia międzysystemowe energii elektrycznej między Portugalią i Hiszpanią, Wielką Brytanią, Irlandią oraz w regionie Morza Bałtyckiego oraz rozwój projektów związanych z przepływem gazu w kierunku przeciwnym do głównego szczególnie w Europie Środkowej i Wschodniej). Projekty te przyczyniły się do lepszego funkcjonowania rynków. W październiku 2013 r. Komisja Europejska przyjęła listę 248 kluczowych projektów infrastruktury energetycznej będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, które będą objęte szybszymi i bardziej efektywnymi procedurami udzielania zezwoleń oraz usprawnionym podejściem regulacyjnym oraz będą mogły mieć dostęp do wsparcia finansowego z instrumentu „Łącząc Europę”.

Rynek wytwarzania energii w dalszym ciągu jest bardzo skoncentrowany. W ośmiu państwach członkowskich ponad 70 % wytwarzanej energii nadal kontrolują zasiedzali dostawcy²⁹. Szczególnie wysoka koncentracja (przy udziale w rynku na poziomie powyżej 75 %) występuje w Estonii, na Łotwie, we Francji, w Luksemburgu i na Słowacji. Najmniejszy udział w rynku największego przedsiębiorstwa wytwarzającego energię na poziomie krajowym można odnotować w Polsce i Hiszpanii. W przypadku sprzedaży detalicznej gazu, poza Łotwą, gdzie tylko jeden podmiot dominuje na krajowym rynku sprzedaży, największe przedsiębiorstwa sprzedaży detalicznej posiadają udziały przekraczające 90 % na Litwie, w Polsce oraz w Estonii. Względnie niewielką penetrację rynku w przypadku największego przedsiębiorstwa detalicznego na poziomie krajowym (poniżej 30 %) można odnotować w Niemczech, na Węgrzech i we Włoszech.

Konsumenci zaliczają rynki energii elektrycznej i gazu do rynków źle funkcjonujących³⁰. Oba rynki uzyskują oceny niższe niż średnia w odniesieniu do możliwości wyboru, porównywalności, zmiany dostawców i taryf, co sugeruje, że konsumenci nie uczestniczą aktywnie w rynku. Ogólnie ujmując największa poprawa rynków energii elektrycznej i gazu nastąpiła w Belgii, a najbardziej pogorszył się rynek energii elektrycznej w Estonii i Bułgarii.

Upowszechnienie inteligentnych systemów pomiarowych umożliwi konsumentom otrzymywanie dokładniejszych i częstszych informacji na temat ich zużycia energii,

---

²⁹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Electricity_market_indicators,
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Natural_gas_market_indicators.

³⁰ Badanie rynków konsumenckich z 2013 r. zlecone przez DG SANCO, które ma być wykorzystane w najbliższej 10. tablicy wyników dla rynków konsumenckich,
http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/consumer_market_monitoring_survey_en.htm.

zminimalizuje błędy, ułatwi fakturowanie i zmiany dostawców oraz ograniczy infrastrukturę. 16 państw członkowskich już zdecydowało o upowszechnieniu inteligentnych systemów pomiarowych najpóźniej do roku 2020, co odpowiada około 84 % konsumentów w UE oraz wiąże się z inwestycją o wartości około 35 mld EUR. W przypadku gazu o powszechnym wprowadzeniu takich systemów zdecydowało już 7 państw członkowskich, co odpowiada około 30 % użytkowników oraz wiąże się z inwestycją o wartości około 15 mld EUR. Dla pomyślnej realizacji istotnym elementem jest zaufanie konsumentów, jak było w przypadku powszechnego wprowadzenia takich systemów w Szwecji i Finlandii. Należy zwrócić uwagę na ochronę istniejących danych oraz na kwestie bezpieczeństwa.

Państwa członkowskie powinny stopniowo wycofywać regulację cen detalicznych. Regulacja ta uniemożliwia wejście konkurentów na rynek oraz dokonywanie inwestycji zarówno przez przedsiębiorstwa wchodzące na rynek, jak i przedsiębiorstwa zasiedziałe. W warunkach braku regulacji cen detalicznych większa konkurencja i działania państw członkowskich na rzecz większej przejrzystości na detalicznych rynkach energii i lepszych narzędzi informowania klientów pozwalałyby lepiej kontrolować ceny i umożliwiałyby konsumentom dokonywanie świadomego wyboru i czerpanie korzyści wynikających z konkurencji. W wyniku regulacji cen detalicznych jakość usług i innowacje utrzymują się raczej na niższym poziomie. W miarę stopniowego wycofywania cen regulowanych **należy zwiększać wsparcie dla konsumentów znajdujących się w trudnej sytuacji**, poprzez wdrożenie środków na rzecz efektywności energetycznej w połączeniu ze szczegółowymi środkami wsparcia (w tym, np. wsparciem finansowym służącym pomocy konsumentom znajdującym się w trudnej sytuacji w opłacaniu ich rachunków). Kroki we właściwym kierunku podjęto w Austrii, Niemczech, Holandii i Szwecji, gdzie wsparcie jest powiązane z ceną rynkową energii. Bułgaria, Francja, Węgry, Polska i Rumunia otrzymały w 2013 r. zalecenie dla poszczególnych krajów dotyczące cen regulowanych.

Aby państwa członkowskie osiągnęły wiążące **cele w zakresie odnawialnych źródeł energii** na 2020 r. – łącznie 20 % końcowego zużycia energii brutto musi być wytwarzane z odnawialnych źródeł energii – konieczne są również znaczące inwestycje w moce wytwórcze. Chociaż w 2011 r. większość państw członkowskich już osiągnęła swój cel pośredni na lata 2011-2012 (z wyjątkiem Belgii, Francji, Łotwy, Malty, Holandii i Zjednoczonego Królestwa), nie należy popadać w samozadowolenie. W perspektywie krótko- i średnioterminowej wsparcie na rzecz technologii w zakresie energii ze źródeł odnawialnych jest wciąż niezbędne w przypadku wielu technologii. Należy je stosować zgodnie z wytycznymi dotyczącymi najlepszych praktyk wydanymi przez Komisję³¹.

Mechanizmy wynagrodzenia za moce wytwórcze są czasami niezbędne do zapewnienia nieprzerwanej zdolności wytwarzania energii, przy uwzględnieniu zwiększonego dzielenia się energią odnawialną (wiatrową, słoneczną). Jednak mechanizmy takie potencjalnie mogą w znacznej mierze zakłócać rynek i dlatego powinny stanowić rozwiązanie traktowane jako ostateczność, po całkowitym wykorzystaniu środków w zakresie reakcji popytu, efektywności energetycznej i współpracy transgranicznej.

---

³¹ Dokument roboczy służb Komisji „European Commission guidance for the design of renewables support schemes” (Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie opracowywania programów wsparcia dla odnawialnych źródeł energii) http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/doc/com_2013_public_intervention_swd04_en.pdf

Priorytety polityki

Wobec powyższego państwa członkowskie powinny koncentrować się na następujących priorytetach:

- **Terminowa i kompleksowa transpozycja dyrektyw wchodzących w skład trzeciego pakietu energetycznego** i właściwe stosowanie rozporządzeń wchodzących w skład trzeciego pakietu energetycznego.
- **Przyjęcie i stosowanie kodeksów sieci energii elektrycznej i gazu**, regulujących codzienne funkcjonowanie rynku w zakresie ułatwiania handlu oraz obsługi sieci w wymiarze transgranicznym.
- Zwiększenie możliwości połączeń międzysystemowych z państwami sąsiednimi, między innymi poprzez pełne **stosowanie rozporządzenia w sprawie wytycznych dla infrastruktury transeuropejskiej**. Jednocześnie państwa członkowskie przy rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem dostaw powinny wziąć pod uwagę wymiar transgraniczny.
- **Wzmocnienie pozycji konsumentów** poprzez zagwarantowanie lepszego dostępu do przejrzystych i prostych informacji, większych możliwości udziału w otwartych rynkach oraz możliwość korzystania z częstych danych pomiarowych, które będą dostępne w wyniku powszechnego wprowadzenia inteligentnych systemów pomiarowych.
- **Stopniowe wycofywanie cen regulowanych, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony konsumentów znajdujących się w trudnej sytuacji**. Wsparcie powinno być ukierunkowane na zaspakajanie konkretnych potrzeb konsumentów znajdujących się w trudnej sytuacji, przy jednoczesnym niedopuszczeniu do nieproporcjonalnego wpływu na konkurencję na rynkach energii.
- **Ponowne przeanalizowanie interwencji państwa zgodnie z najlepszymi praktykami określonymi przez Komisję³² w celu unikania dotacji, programów wsparcia, podatków czy opłat w sektorze energetycznym, które zakłócają funkcjonowanie rynku lub które mają niepotrzebny i nieproporcjonalny wpływ na dostępność cenową energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.**

2.5. Rynki transportowe

Wydajność rynku i przeszkody na drodze do integracji na poziomie UE

---

³² Komunikat Komisji Europejskiej „Realizacja rynku wewnętrznego energii elektrycznej przy jak najlepszym wykorzystaniu interwencji publicznej”
http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/doc/com_2013_public_intervention_en.pdf

Uwzględniając ograniczony postęp integracji usług transportowych, Komisja zaproponowała w 2013 r. znaczące inicjatywy dotyczące sektora kolejowego i lotniczego³³. **Aby jednak stworzyć prawdziwy rynek wewnętrzny dla usług transportowych, należy robić więcej na poziomie państw członkowskich**, gdyż rozbieżne priorytety krajowe i fragmentacja rynku transportowego wciąż wywierają negatywny wpływ na jakość usług transportowych w Europie.

Rynek usług kolejowych jest postrzegany przez konsumentów jako jeden z najsłabiej funkcjonujących sektorów usług. W 2013 r. rynek ten plasuje się na 25 miejscu wśród 31 rynków usług. Do pozytywów można zaliczyć to, że funkcjonowanie rynku nieco się poprawiło od 2012 r., gdy rynek ten był na 27 miejscu³⁴. Choć rynek usług lotniczych ogólnie ocenia się stosunkowo dobrze, jedna piąta wszystkich skarg transgranicznych dotyczyła transportu lotniczego pasażerów lub bagażu³⁵.

Jeżeli chodzi o **wskaźniki wdrażania** (szczegółowe informacje znajdują się w załączniku), w sektorze transportowym wyniki są dobre, **o czym świadczy fakt, iż prawie wszystkie państwa członkowskie ostatecznie dokonały transpozycji wszystkich siedmiu odnośnych dyrektyw. Jednak nadal występują trudności w odpowiedniej transpozycji i wdrażaniu kluczowego ustawodawstwa** w tej dziedzinie. W konsekwencji przeciwko 14 państwom członkowskim toczy się 20 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z niezgodnością z ustawodawstwem transportowym.

Jeżeli chodzi o analizę konkretnych rodzajów transportu, przeszkody w integracji w **sektorze usług kolejowych są najbardziej uporczywe. Dostęp do rynku nadal stanowi poważny problem** pomimo otwarcia rynku usług kolejowego transportu towarowego na konkurencję w 2007 r. oraz rynku usług międzynarodowego transportu pasażerskiego w 2010 r.

Kilka państw członkowskich utrzymuje państwowy monopol na krajowym rynku pasażerskim (Finlandia, Francja, Hiszpania, Belgia, Holandia³⁶). Wiele innych państw członkowskich bezpośrednio przyznaje zamówienia publiczne na usługi, nie stosując procedury otwartej (Belgia, Czechy, Grecja, Hiszpania, Francja, Chorwacja, Irlandia, Luksemburg, Rumunia, Słowenia)³⁷. Ponadto w niektórych państwach formalne otwarcie rynku nie zmieniło sytuacji, gdyż w wyniku otwartej procedury przetargowej na usługi publiczne nie wyłoniono nowych przedsiębiorstw wchodzących na rynek (Bułgaria, Litwa, Łotwa, Słowacja).

Kolejnym przeszkodą we wchodzeniu na rynek nowych operatorów i w efektywnym świadczeniu usług kolejowych jest **niewystarczająca niezależność operatorów usług od zarządców infrastruktury oraz brak przejrzystości finansowej w zakresie współpracy**

---

³³ Czwarty pakiet kolejowy (styczeń 2013 r.), jednolita europejska przestrzeń powietrzna 2+ (czerwiec 2013 r.), konsultacje na temat projektu wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz portów i linii lotniczych (lipiec 2013 r.).

³⁴ Badanie rynków konsumenckich z 2013 r. zlecone przez DG SANCO, które ma być wykorzystane w najbliższej 10. tablicy wyników dla rynków konsumenckich, http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/consumer_market_monitoring_survey_en.htm

³⁵ Dane Sieci Europejskich Centrów Konsumenckich zanotowane w 2012 r. (http://ec.europa.eu/consumers/ecc/ecc_key_statistics_en.htm).

³⁶ Zamówienia udzielane w wyniku przetargu lub otwarty dostęp dla usług komercyjnych stanowią mniej niż 5 % całego rynku.

³⁷ Zamówienia udzielane w wyniku przetargu lub otwarty dostęp dla usług komercyjnych stanowią mniej niż 5 % całego rynku.

między nimi, co może skutkować praktykami dyskryminacyjnymi i zakłóceniami rynku. W 2013 r. toczyły się 42 postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego (stan na czerwiec 2013 r.) wszczęte przeciwko niemal wszystkim państwom członkowskim w odniesieniu do usług kolejowych, oraz złożono również kilka skarg na podstawie reguł konkurencji. Brak postępów w ustanawianiu otwartych i konkurencyjnych rynków kolejowych może być szczególnie szkodliwy dla całej europejskiej gospodarki, jeżeli chodzi o kraje tranzytowe lub duże rynki o większych możliwościach wejścia na rynek. Obawę tę odzwierciedlono w zaleceniach dla poszczególnych krajów z 2013 r., w których Austrii, Niemcom, Hiszpanii i Francji doradzono zwiększenie konkurencji na rynku kolejowym, natomiast Belgia, Bułgaria, Włochy, Polska i Rumunia otrzymały zalecenie wzmocnienia roli organu regulacyjnego (organów regulacyjnych).

Około 40 % towarów na jednolitym rynku jest transportowanych żeglugą morską bliskiego zasięgu między portami w UE. Jednak usługi żeglugowe między państwami członkowskimi podlegają powolnym i sztywnym procedurom, ponieważ uznaje się, iż transport morski wykracza poza granice zewnętrzne. Dzięki inicjatywie „Niebieski pas”³⁸ Komisja Europejska chce ustanowić **prawdziwy jednolity rynek transportu morskiego** poprzez zniesienie wobec unijnych towarów transportowanych między portami w UE formalności administracyjnych, które mają zastosowanie do towarów przybywających z portów zamorskich, oraz stosowanie uproszczonych procedur. Zwiększy to atrakcyjność tego rodzaju transportu.

Zmiany odnotowane w sektorze lotniczym pokazują potencjalne korzyści wynikające z liberalizacji rynku. Liczba pasażerów latających wewnątrz UE stale wzrasta od lat dziewięćdziesiątych, a taryfy uległy znacznemu obniżeniu. W latach 1995-2011 liczba pasażerokilometrów dla transportu lotniczego w UE wzrosła o ponad 66 %, a transport lotniczy odpowiada obecnie za prawie 9 % rynku pasażerskiego UE. Mimo to **przestrzeń powietrzna UE jest nadal rozdrobiona, co powoduje wyższe koszty i stawia operatorów z UE w niekorzystnej sytuacji w stosunku do ich zagranicznych konkurentów**. W tym kontekście korzyści operacyjne wynikające z wprowadzenia funkcjonalnych bloków przestrzeni powietrznej oraz silnego zarządcy sieci są elementami koniecznymi do dalszej integracji rynku. Ponadto świadczenie usług żeglugi powietrznej (ANSP) pozostaje zamknięte na konkurencję i wymaga poprawy w zakresie jakości i oszczędności kosztowej. W czerwcu 2013 r. Komisja Europejska złożyła wnioski w celu przyspieszenia reformy europejskiego systemu kontroli ruchu lotniczego³⁹.

Jeżeli chodzi o wprowadzanie przepisów, **właściwe wdrożenie dyrektywy w sprawie opłat lotniskowych nadal stwarza problemy w szeregu państw członkowskich**, o czym w szczególności świadczą przypadki dyskryminacyjnych opłat lotniskowych.

W latach 2012-2013 wszczęto formalne postępowania wyjaśniające w sprawie pomocy państwa, w szczególności w Niemczech, Francji i Włoszech, ale również w Rumunii, Polsce, Danii i Szwecji celem zagwarantowania, aby finansowanie publiczne udzielane portom lotniczym i liniom lotniczym nie zakłócało uczciwej konkurencji w sektorze lotniczym.

---

³⁸ Komunikat Komisji „Niebieski pas”, jednolity europejski obszar transportu w żegludze, COM(2013) z dnia 8 lipca 2013 r.

³⁹ http://ec.europa.eu/transport/modes/air/single_european_sky/ses2plus_en.htm.

Otwarcie rynku okazało się również skuteczne w przypadku międzynarodowego transportu drogowego. W latach 2000-2011 międzynarodowy transport drogowy wzrósł o 32 % i stanowi prawie 33 % transportu ogółem. Jednak optymalne dostosowanie ofert i zapotrzebowania w transporcie jest utrudnione ze względu na **utrzymujące się ograniczenia w tymczasowym świadczeniu usług w zakresie krajowego transportu drogowego oraz ograniczenia w stałym dostępie do krajowych rynków transportu drogowego**⁴⁰.

Krajowe rynki transportu drogowego są nadal chronione przed konkurencją międzynarodową⁴¹. Ograniczenia operacyjne i czasowe w zakresie kabotażu zmniejszają swobodę operatorów transportu drogowego w świadczeniu usług. W konsekwencji kabotaż pozostaje niewielkim segmentem rynku transportu drogowego w UE (około 2 % całego wolumenu przewozów). Ponadto niektóre państwa członkowskie (Finlandia, Dania) przyjęły dodatkowe środki celem ochrony swoich rynków przed konkurencją ze strony przewoźników nie mających stałej siedziby w danym państwie członkowskim. Inne państwa członkowskie, na przykład Hiszpania, nadal nakładają ograniczenia w zakresie stałego miejsca prowadzenia działalności przez małe przedsiębiorstwa. W związku z tym Komisja skoncentruje się również na jasnej interpretacji i bardziej jednolitym wdrażaniu obowiązującego prawodawstwa zarówno w odniesieniu do dostępu do rynku, jak i standardów społecznych. Z drugiej strony usunięcie ograniczeń w zakresie działalności przewoźników z państw UE-12 doprowadziło do silnego wzrostu ich udziału w międzynarodowym rynku transportu drogowego (dwie trzecie ich wolumenu przewozów to transport międzynarodowy).

Państwa członkowskie muszą zwiększyć wysiłki na rzecz ukończenia i unowocześnienia połączeń i infrastruktury transgranicznej na potrzeby europejskiego transportu towarów i pasażerów. Można to osiągnąć w szczególności poprzez wdrożenie nowych korytarzy sieci bazowej TEN-T, wprowadzenie inteligentnych systemów transportowych (ITS) oraz lepsze zarządzanie zatorami w transporcie transgranicznym⁴². Ponadto w polityce opłat z tytułu korzystania z infrastruktury należy unikać potencjalnej dyskryminacji użytkowników sporadycznych poprzez wprowadzenie opłat z tytułu korzystania z infrastruktury uzależnionych od odległości. System ten jak dotąd stosowany jest jedynie w Austrii, Czechach, Niemczech, Polsce, Słowenii i na Słowacji w odniesieniu do opłat z tytułu transportu ciężkiego oraz w Grecji, Hiszpanii, Francji, Irlandii, we Włoszech, w Polsce i Portugalii w odniesieniu do opłat pobieranych od wszystkich użytkowników dróg na konkretnych częściach sieci dróg⁴³.

Priorytety polityki

Wobec powyższego państwa członkowskie powinny koncentrować się na następujących priorytetach:

---

⁴⁰ Choć warunki prowadzenia działalności gospodarczej określono w rozporządzeniu (WE) nr 1071/2009, rozporządzenie to umożliwia również państwom członkowskim nakładanie dodatkowych wymogów dotyczących prowadzenia działalności przedsiębiorstwa transportu drogowego.

⁴¹ Operacje krajowego transportu drogowego wykonywane przez przewoźników z innych państw członkowskich, zwane również kabotażem, ograniczają się do trzech operacji w ciągu siedmiu dni następujących po międzynarodowym przewozie towarów zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1072/2009.

⁴² W odniesieniu do tej kwestii Komisja zaproponowała, a współprawodawcy zaaprobowali, dwa istotne akty prawodawcze, tj. rozporządzenie w sprawie TEN-T oraz rozporządzenie dotyczące instrumentu „Łącząc Europę” w celu doprowadzenia do pełnej funkcjonalności ogólnoeuropejskiej sieci transportowej stanowiącej podstawę jednolitego rynku.

⁴³ CE Delft i in. (2012), „Spis środków służących internalizacji kosztów zewnętrznych w transporcie”.

- **Zapewnić terminową i odpowiednią transpozycję dorobku wspólnotowego w dziedzinie transportu**, w szczególności w sektorze transportu kolejowego.
- **Otworzyć krajowy kolejowy transport pasażerski na konkurencję** i dopilnować, aby zamówienia publiczne na usługi były dobrze zdefiniowane i przyznawane w wyniku uczciwej, otwartej i przejrzystej procedury przetargowej. Ramy instytucjonalne powinny gwarantować niezależność zarządcy infrastruktury w celu umożliwienia skutecznej konkurencji na rynkach kolejowych, przy zapewnieniu i gwarantowaniu równego dostępu do infrastruktury.
- **Ograniczyć biurokrację w portach, zmniejszając formalności celne dla żeglugi wewnętrznej oraz zmniejszając formalności celne dla statków przybijających do portów krajów trzecich.**
- **Przyspieszyć wprowadzenie w życie idei jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej** (na przykład poprzez postępy w usuwaniu fragmentacji sieci zarządzania ruchem lotniczym przez wprowadzanie w życie funkcjonalnych bloków przestrzeni powietrznej i realizację celów dotyczących wyników na lata 2012-2014), tak by poprawić bezpieczeństwo, przepustowość, efektywność i wpływ lotnictwa na środowisko.
- **Dokonać przeglądu wciąż istniejących ograniczeń krajowych w dostępie do krajowego transportu drogowego i drogowych rynków pasażerskich**, tak aby zapewnić ich pełną zgodność z obowiązującymi przepisami w odniesieniu do zapewnienia zagranicznym przewoźnikom drogowym i operatorom transportu pasażerskiego swobody w zakresie realizowania pewnych operacji kabotażu i prowadzenia działalności w dowolnym państwie członkowskim.
- **Usuwać przeszkody i modernizować infrastrukturę transportową** poprzez ukończenie budowy korytarzy TEN-T, poprawę połączeń transgranicznych, spójne stosowanie inteligentnych systemów transportowych oraz wprowadzenie niedyskryminacyjnych opłat uzależnionych od odległości, przy jednoczesnym unikaniu inwestowania w infrastrukturę transportową, która nie jest częścią spójnego projektu sieci, i narażania się na ryzyko niewykorzystania i kosztownego utrzymania.

2.6. Rynki cyfrowe

Funkcjonowanie rynku i przeszkody na drodze do integracji na poziomie UE

Na dobre funkcjonowanie rynków cyfrowych składa się szereg wzajemnie powiązanych czynników. Państwa zaawansowane w handlu elektronicznym zazwyczaj wykazują wysoką dynamikę gospodarki cyfrowej. Wszystkie państwa notujące dobre wyniki, na przykład Szwecja, Dania i Zjednoczone Królestwo⁴⁴, charakteryzują się wysokimi poziomami stosowania łączy szerokopasmowych, wysokim poziomem korzystania z internetu oraz dużymi umiejętnościami internetowymi w całym społeczeństwie. W tych państwach członkowskich na wysokim poziomie są również zaufanie do internetu jako kanału

⁴⁴ W tych państwach członkowskich, odpowiednio, 74 %, 73 % i 73 % obywateli dokonało co najmniej jednego zakupu w internecie w 2012 r. (źródło: Eurostat).

sprzedaży⁴⁵ oraz świadomość praw i obowiązków w internecie⁴⁶. W Szwecji i Danii obserwuje się silną korelację pomiędzy sprzedażą internetową a PKB na mieszkańca.

Dostępność stacjonarnej infrastruktury łączności szerokopasmowej, która ma zasadnicze znaczenie dla rynków cyfrowych, poprawiała się w umiarkowanym, ale stałym tempie. Jednak zasięg infrastruktury stacjonarnej nadal obejmuje mniej niż 80 % obszarów wiejskich w dziesięciu państwach członkowskich i w dalszym ciągu stanowi to problem w takich państwach członkowskich, jak: Polska, Słowacja, Słowenia, Łotwa i Rumunia, przy czym odnotowano pewne postępy na Litwie i w Czechach. Choć ponad połowa gospodarstw domowych w UE ma szybkie łącze szerokopasmowe, Włochy, Chorwacja, Grecja, Francja, Irlandia i Polska muszą modernizować swoje sieci, aby nadążyć za postępem⁴⁷.

Ogólnie rzecz ujmując, sektor łączności ruchomej skorzystał na konkurencji i stale zwiększającym się rozpowszechnianiu ruchomej łączności szerokopasmowej⁴⁸, jednak jego rozwój jest ograniczany opóźnieniami w udostępnianiu widma. Tylko w ciągu jednego roku zasięg sieci szerokopasmowej łączności ruchomej czwartej generacji zwiększył się trzykrotnie do poziomu 26 %, jednak stały wzrost bezprzewodowej łączności szerokopasmowej będzie wymagał dalszych znacznych inwestycji w niezbędne sieci. Jest to możliwe jedynie przypadku, gdy dostępne będzie wystarczające widmo. Jednak ponad połowa państw członkowskich wciąż nie udostępniła pasma 800 MHz na potrzeby bezprzewodowych usług szerokopasmowych, co miało nastąpić do dnia 1 stycznia 2013 r.⁴⁹. Wspólne korzystanie z sieci łączności ruchomej, zgodnie z regułami konkurencji, może przyczynić się do lepszego wykorzystania przypisanych już pasm widma. Istnieje również konieczność usunięcia nieuzasadnionych ograniczeń w zakresie upowszechniania sieci bezprzewodowej łączności szerokopasmowej.

Różnice cen między państwami członkowskimi pozostają na ogół duże⁵⁰ i utrzymują się w czasie⁵¹. Fakt ten, w połączeniu z utrzymującymi się barierami w zakresie zmiany operatorów⁵², wskazuje na konieczność pogłębienia jednolitego rynku usług łączności

---

⁴⁵ W Danii, Zjednoczonym Królestwie i Szwecji odpowiednio 80 %, 75 %, 71 % respondentów w ostatnich badaniach stwierdziło, że mają zaufanie do sprzedaży internetowej od krajowych detalistów, w porównaniu ze średnią dla UE na poziomie 59 %.

⁴⁶ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_358_en.pdf.

⁴⁷ Dane rynkowe dotyczące tej sekcji znajdują się w szczególności w tabeli wyników agendy cyfrowej: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/DAE%20SCOREBOARD%202013%20-%20SWD%202013%20217%20FINAL.pdf>.

⁴⁸ Od stycznia 2012 r. do stycznia 2013 r. wykorzystanie ruchomej łączności szerokopasmowej wzrosło o kolejne 11 punktów procentowych.

⁴⁹ W okresie między lipcem a październikiem 2013 r. Komisja przyznała odstępstwa (nowe terminy) dla jedenastu państw członkowskich (Austrii, Cypru, Finlandii, Grecji, Węgier, Łotwy, Litwy, Malty, Polski, Rumunii i Hiszpanii). W państwach, takich jak Belgia, Estonia, Słowenia i Słowacja, dostępność była ograniczona wskutek opóźnień administracyjnych.

⁵⁰ Na przykład istnieje siedmiokrotna różnica w średniej cenie krajowych rozmów komórkowych za minutę między najdroższym państwem (Holandią) a najtańszym państwem (Litwą).

⁵¹ Pełny opis zmian w czasie w odniesieniu do tych cen oraz różnic niecenowych na rynkach łączności stacjonarnej i ruchomej znajduje się w European Economy Occasional Papers nr 129 „Market Functioning in Network Industries – Electronic Communications, Energy and Transport” (Funkcjonowanie rynku w sektorach sieciowych – łączność elektroniczna, energia i transport), luty 2013 r.

⁵² Badanie rynków konsumenckich w odniesieniu do funkcjonowania rynku dostępu do internetu i świadczenia usług internetowych z punktu widzenia konsumentów (2012 r.) – przeprowadzone w imieniu Komisji

elektronicznej, przy czym zasadnicze znaczenie mają niezależność i odpowiednie zasoby krajowych organów regulacyjnych oraz odpowiednie wdrażanie ram regulacyjnych. Niedawno zaproponowany pakiet legislacyjny dotyczący jednolitego rynku usług łączności elektronicznej spowoduje usunięcie pozostałych barier i wniesie pewność prawną konieczną do prowadzenia inwestycji w infrastrukturę. W przypadku niedoskonałości rynku będzie jednak istniała też potrzeba ciągłego wsparcia publicznego, w tym z funduszy strukturalnych, które w niektórych państwach członkowskich były wykorzystywane w zbyt małym stopniu lub wiązały się ze znacznymi problemami z absorpcją.

Średnio w całej UE handel internetowy w dalszym ciągu rozwija się zarówno w skali krajowej, jak i transgranicznej. Jest to jednak wciąż przede wszystkim handel krajowy. Liczba osób fizycznych, które w ostatnich 12 miesiącach złożyły zamówienie lub dokonały zakupu w internecie, wzrosła do 45 % w 2012 r. z 43 % w 2011 r. i 40 % w 2010 r.⁵³, przy czym niektóre państwa członkowskie startowały z bardzo niskiego poziomu (państwa „doganiające”) i rozwijały się bardzo szybko. Jednak wiele z nich w dalszym ciągu wykazuje poziomy handlu elektronicznego poniżej średniej (poziom 25 % lub niższy odnotowywany jest w przypadku Węgier, Estonii, Chorwacji, Portugalii, Cypru, Grecji, Litwy, Włoch, Bułgarii, Rumunii).

Transgraniczny handel elektroniczny jest nadal ograniczony, a odsetek osób fizycznych w UE dokonujących zakupów w innych państwach członkowskich UE wzrósł jedynie nieznacznie (z 10 % do 11 %)⁵⁴. Choć dyrektywa o handlu elektronicznym jest na ogół skutecznie wdrażana, w niektórych państwach członkowskich pozostają problemy związane z wymogami uprzedniego zezwolenia oraz egzekwowaniem obowiązków informacyjnych dotyczących uczestników rynku. Ponadto obszarami wymagającymi wznowionej uwagi są dostępność i bezpieczeństwo płatności, ochrona danych osobowych, dostawa zamówionych towarów, informacje dotyczące zamówień internetowych oraz łatwy dostęp do mechanizmów dochodzenia roszczeń oraz do ogólnych przepisów prawa zobowiązań i prawa ochrony konsumentów. Można nadal obniżać ponoszone przez przedsiębiorstwa i konsumentów koszty udziału w gospodarce internetowej poprzez skuteczne strategie bezpieczeństwa cybernetycznego, które wprowadziła jednak tylko połowa państw członkowskich UE (Austria, Czechy, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Węgry, Litwa, Luksemburg, Holandia, Polska, Rumunia, Słowacja, Zjednoczone Królestwo)⁵⁵, przy czym Austria, Niemcy, Dania, Finlandia, Francja, Holandia, Szwecja i Zjednoczone Królestwo⁵⁶ mają szczególne możliwości krajowe w tym względzie.

Usługi ICT na rzecz efektywności sektora publicznego są niedocenionym czynnikiem, który pobudza sprzyjającą wzrostowi konsolidację budżetową i reformy strukturalne, w szczególności poprzez administrację elektroniczną, usługi oparte na chmurach

---

Europejskiej przez Civic Consulting.
http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/market_studies/internet_services_provision_study_en.htm.

⁵³ Eurostat, Wspólnotowe badanie wykorzystania ICT w gospodarstwach domowych i wśród osób prywatnych – kluczowy wskaźnik wyników Europejskiej agendy cyfrowej.

⁵⁴ Eurostat - Wspólnotowe badanie wykorzystania ICT w gospodarstwach domowych i wśród osób prywatnych – kluczowy wskaźnik wyników Europejskiej agendy cyfrowej.

⁵⁵ Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji, zestawienie krajowych strategii bezpieczeństwa cybernetycznego na świecie, kwiecień 2013 r.

⁵⁶ Sprawozdanie z oceny skutków towarzyszące dokumentowi wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie środków mających na celu zapewnianie wspólnego wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci i informacji w obrębie Unii, SWD(2013) 32 final, luty 2013.

obliczeniowych⁵⁷, e-zdrowie oraz inteligentne i interoperacyjne sieci energetyczne i transportowe, oraz poprzez udostępnienie informacji sektora publicznego. Od zeszłego roku następuje stały postęp w zakresie modernizacji sektora publicznego: 87 % przedsiębiorstw korzysta z usług administracji elektronicznej, a kilka państw członkowskich wprowadza obowiązkowe usługi *online*. Odsetek obywateli korzystających z administracji elektronicznej również się zwiększył w ostatnim roku do 44 % (w obu przypadkach wzrost o 3 punkty procentowe). Włochy, Chorwacja, Bułgaria, Cypr, Czechy, Rumunia, Polska i Grecja korzystają z większego rozpowszechnienia tych usług. Pomimo że wykorzystanie narzędzi elektronicznych w zamówieniach publicznych pozostaje na ograniczonym poziomie, niektóre państwa członkowskie korzystają z tych możliwości, co dotyczy w szczególności Portugalii (gdzie elektroniczne składanie wniosków jest obowiązkowe w przypadku większości postępowań), Litwy, Irlandii, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa. Stosowanie fakturowania elektronicznego jest już obowiązkowe w przypadku większości organów publicznych w Danii i Szwecji i powinno stać się regułą w całej UE.

Należy wzmocnić unijną „infrastrukturę własności intelektualnej”⁵⁸. Sektor ICT oraz sektory coraz bardziej wykorzystujące internet jako kanał dystrybucji często bardzo zależą od praw własności intelektualnej, dzięki którym zwiększa się atrakcyjności ich finansowania oraz zapewnione są konieczne zwroty z inwestycji. Systemy rejestracji praw krajowych muszą być przystępne cenowo i łatwo dostępne⁵⁹. Ponadto wyspecjalizowane wydziały sądów krajowych zajmujące się własnością intelektualną mogą znacznie przyspieszyć postępowania i poprawić jakość orzeczeń.

Nawet najnowocześniejsze sieci i technologie nie doprowadzą do uwolnienia ich pełnego potencjału w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, jeżeli przedsiębiorstwa i obywatele nie będą z nich w pełni korzystać⁶⁰. Ten potencjał w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia jest obecnie hamowany, szczególnie z powodu **braku umiejętności teleinformatycznych wśród pracowników**. Około 50 % obywateli UE nie ma żadnych umiejętności komputerowych lub są one na niskim poziomie⁶¹; natomiast przewiduje się, że do 2015 r. 90 % wszystkich stanowisk pracy będzie wymagało pewnej wiedzy teleinformatycznej⁶². Umiejętności teleinformatyczne muszą stać się elementem systemu kształcenia ogólnego na wszystkich poziomach. Ponadto konieczna jest silniejsza interakcja między sektorem edukacji a sektorem biznesu, biorąc pod uwagę obecny poważny niedobór specjalistów z dziedziny ICT⁶³.

Priorytety polityki

---

⁵⁷ Zob. Strategia Komisji na rzecz chmur obliczeniowych, COM(2012) 529 final, wrzesień 2012 r.

⁵⁸ Obejmującą unijne i krajowe systemy uznawania, rejestracji, wykorzystywania i egzekwowania własności intelektualnej.

⁵⁹ Na przykład koszt złożenia wniosku o znak towarowy i rejestracji znaku towarowego w trzech kategoriach różni się w różnych częściach UE, wahając się od 78 EUR na Cyprze do 419 EUR w Szwecji.

⁶⁰ W tym względzie jeden na pięciu Europejczyków nigdy nie korzystał z internetu, a w niektórych państwach członkowskich poziomy niekorzystania z internetu przekraczają 40 %.

⁶¹ Eurostat, w oparciu o reprezentatywną próbę osób dorosłych (w wieku 16-74) w UE. Różnice między państwami są duże; odsetek osób fizycznych, którzy nie mają żadnych umiejętności lub których umiejętności są na niskim poziomie, waha się od 26 % do 79 %.

⁶² Biała księga IDC „Post Crisis: e-Skills Are Needed to Drive Europe's Innovation Society” (Kryzys stanowisk: umiejętności cyfrowe są potrzebne do tworzenia europejskiego społeczeństwa innowacyjnego) (listopad 2009 r.).

⁶³ W latach 2011-2012 powstało ponad 100 000 miejsc pracy dla programistów. Skutkuje to, w połączeniu z niezmiennymi liczbami absolwentów w dziedzinie ICT, coraz większym niedoborem na rynku pracy.

Wobec powyższego państwa członkowskie powinny koncentrować się na następujących priorytetach:

- **Zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynków łączności elektronicznej** poprzez wzmocnienie krajowych organów regulacyjnych oraz poprzez wdrożenie przepisów sprzyjających konkurencyjnemu stosowaniu szybkiej łączności szerokopasmowej, przy zastosowaniu w razie konieczności ukierunkowanego wsparcia publicznego, w szczególności poprzez efektywne wykorzystanie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.
- **Jak najszybciej dokończyć przydzielanie pasma częstotliwości 800 MHz oraz udostępnić widmo radiowe na potrzeby bezprzewodowych usług szerokopasmowych w całkowitej ilości do co najmniej 1200 MHz; usunąć bariery efektywnego wprowadzania i wykorzystywania bezprzewodowych sieci szerokopasmowych.**
- **Wprowadzać korzystne warunki w różnych dziedzinach mających wpływ na usługi *online***, między innymi poprzez prawidłowe i terminowe wdrażanie odpowiedniego prawodawstwa, od handlu elektronicznego, będącego centralnym elementem ustawodawstwa w zakresie świadczenia usług *online*, po opodatkowanie, od dostawy paczek po płatności, od ustawodawstwa w zakresie ochrony konsumentów, na przykład dyrektywy w sprawie praw konsumentów⁶⁴, po mechanizmy rozstrzygania sporów, na przykład ustawodawstwo dotyczące alternatywnych metod rozwiązywania sporów (ADR) lub internetowego rozstrzygania sporów (ODR)⁶⁵.
- **Wspierać wykorzystanie ICT oraz w szczególności internetu szerokopasmowego**, poprzez poprawę dostępu MŚP do finansowania łączności i wykorzystania. Państwa członkowskie powinny również inwestować w umiejętności teleinformatyczne, w szczególności wykorzystując Europejski Fundusz Społeczny, poprzez znaczniejsze i skuteczniejsze uwzględnianie ich w swoich systemach kształcenia, promowanie partnerstw z sektorem biznesu, zachęcanie do transgranicznej mobilności i przyjęcie ram e-kompetencji.
- **Przyjąć kompleksową i aktualną strategię bezpieczeństwa cybernetycznego** oraz wyznaczyć organ odpowiedzialny za jej wdrożenie i współpracę z innymi państwami członkowskimi.
- **Zwiększyć dostępność przyjaznych dla użytkownika publicznych usług *online***, między innymi poprzez transgraniczne wzajemne połączenie i infrastrukturę; sprawić, aby e-zamówienia były interoperacyjne, i bardziej je rozpowszechnić

---

⁶⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE.

⁶⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE.

na różnych szczeblach administracji **oraz promować częstsze stosowanie fakturowania elektronicznego**. Państwa członkowskie powinny promować ogólnodostępne usługi oparte na chmurach obliczeniowych celem rozwoju infrastruktury usług cyfrowych oraz pobudzania popytu. Państwa członkowskie powinny również wdrażać interoperacyjne rozwiązania w zakresie e-zdrowia, w tym elektroniczną dokumentację medyczną oraz elektroniczną receptę, służące większej efektywności publicznej opieki zdrowotnej i publicznych badań klinicznych oraz powinny w dalszym ciągu promować wykorzystanie ICT na potrzeby interoperacyjnych inteligentnych sieci energetycznych i transportowych.

- Nie powodując pogorszenia jakości przyznanych patentów i znaków towarowych, państwa członkowskie powinny rozważyć możliwe **obniżenie kosztów i skrócenie średniego okresu rejestracji krajowych patentów i znaków towarowych**. Ponadto powinny one zapewnić wprowadzenie **specjalistycznych izb zajmujących się własnością intelektualną** oraz wyposażenie ich w konieczne zasoby.

CZĘŚĆ II – INTEGRACJA JEDNOLITEGO RYNKU PRZEZ PRYZMAT INTEGRACJI ŁAŃCUCHA WARTOŚCI

W niniejszej części przedstawiono pewne wnioski horyzontalne dotyczące stanu integracji jednolitego rynku oparte na analizie łańcuchów wartości, tj. dostaw i zakupów czynników produkcji. Z pełnym sprawozdaniem z tej analizy można się zapoznać poprzez następujący [link](#).

Wzmocnienie transgranicznych łańcuchów produkcji jest ważnym sposobem wspierania konkurencyjności i wzrostu gospodarczego,⁶⁶ co może mieć również pozytywne ogólne skutki w zakresie długoterminowego zatrudnienia. Ponadto zwiększanie integracji łańcucha wartości w ramach UE może również pomóc w poprawie salda obrotów z zagranicą, jako że powoduje ona otwarcie rynków w państwach członkowskich odnotowujących nadwyżkę w obrotach z zagranicą.

Analiza pokazuje, że w ogólnym ujęciu **zwiększyły się transgraniczne nakłady w produkcji w UE, zarówno pochodzące z obszaru UE, jak i spoza UE**. Świadczy to o utrzymywaniu się tempa integracji jednolitego rynku. Pomimo tych pozytywnych trendów ogólnych istnieją wyraźne różnice między państwami członkowskimi⁶⁷.

---

⁶⁶ Zob. rozdział 2: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/competitiveness-analysis/european-competitiveness-report/comp2012_en.htm.

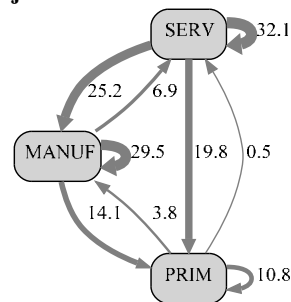
⁶⁷ Odnosząca się do poszczególnych państw analiza zmian intensywności integracji znajduje się w pełnej wersji sprawozdania pod następującym [linkiem](#).

Analiza wskazuje również na **komplementarny charakter handlu wewnątrzunijnego i handlu z krajami spoza UE w zakresie czynników produkcji**⁶⁸. To świadczy o wzajemnym wzmocnieniu się działań na rzecz dalszego pogłębiania jednolitego rynku oraz na rzecz umów o wolnym handlu między UE a państwami spoza UE będącymi jej partnerami gospodarczymi.

Ponadto sektory usług mają największy wkład w działalność innych sektorów, szczególnie w produkcję. Dlatego też **dobrze funkcjonujące rynki usług mają pozytywny wpływ na unijną produkcję i na odwrót**, co przedstawia diagram 1.

Analiza wskazuje również, że aby maksymalizować korzyści wynikające z jednolitego rynku, państwa członkowskie powinny koncentrować swoje wysiłki reformatorskie na **ograniczaniu barier w handlu w sektorach, które są stosunkowo duże, ale jeszcze nie bardzo zintegrowane**. Odnosi się to w szczególności do sektorów, w których integracja z krajami spoza UE jest duża w porównaniu z integracją wewnątrzunijną, ponieważ może to świadczyć, że możliwości współpracy wewnątrzunijnej nie są dostatecznie wykorzystane i tym samym że utrzymują się istotne bariery.

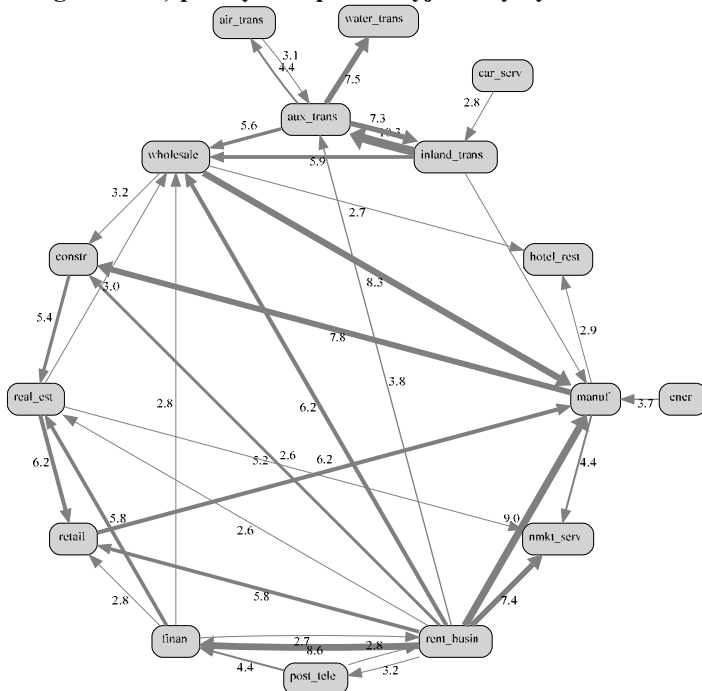
Diagram 1. Znaczenie międzysektorowych nakładów w produkcji w UE

Oznaczenia sektorów wyjaśniono w tabeli w załączniku do pełnego sprawozdania, które znajduje się pod następującym [linkiem](#). Liczby oznaczają udziały nakładów wewnątrzunijnych (transgranicznych i krajowych) w produkcji sektora przeznaczenia (w %).

⁶⁸ Średni dla okresu 2006–2009 odsetek zagranicznych wewnątrzunijnych nakładów produkcyjnych w stosunku do wielkości produkcji był dodatnio skorelowany ze średnim odsetkiem nakładów produkcyjnych spoza UE we wszystkich państwach członkowskich.

Diagram 2. Najsilniejsze wewnętrzne (krajowe i transgraniczne) powiązania produkcyjne między sektorami

Grubość strzałki odpowiada wielkości współczynnika: nakład z jednego sektora do drugiego w % średniej wartości produkcji w obu sektorach. Odpowiednie wartości współczynnika umieszczono w połowie każdej strzałki. Oznaczenia sektorów wyjaśniono pod następującym [linkiem](#).

największą liczbą sektorów partnerskich. Produkcja ma najsilniejsze powiązania z wynajmem i inną działalnością gospodarczą, jak również z handlem hurtowym i detalicznym po stronie nakładów oraz z budownictwem po stronie produktów. Sektor transportu ma najsilniejsze powiązania z rynkami hurtowymi.

Z tej perspektywy (tj. kładąc nacisk na przepływy handlowe w ramach łańcuchów wartości produkcji) można dostrzec możliwości dalszego ograniczania barier w sektorze usług nierynkowych⁶⁹, działalności w zakresie nieruchomości i sprzedaży detalicznej⁷⁰.

Ponadto możliwe byłoby osiągnięcie większego wzrostu gospodarczego, gdyby państwa członkowskie wdrożyły **polityki na rzecz zwiększenia wydajności w sektorach już w dużym stopniu zintegrowanych**. Takie reformy mogą skutkować przenoszeniem wydajności do sektorów partnerskich, szczególnie w przypadku silnych wzajemnych relacji między sektorami. Jak pokazano na diagramie 2, w ramach usług wynajem maszyn i urządzeń oraz inna działalność gospodarcza mają najsilniejsze powiązania z

⁶⁹ Administracja publiczna, obronność, edukacja i opieka zdrowotna.

⁷⁰ W analizie tej za punkt odniesienia przyjmuje się integrację w zakresie tych usług z krajami spoza UE. Jednak przy ocenie *ogólnej* integracji rynków usług w UE, należy uwzględnić inne kanały integracji wykraczające poza zakres tego rozdziału (w szczególności świadczenie usług poprzez zakład), tak aby dopełnić powyższe wnioski.

Załącznik

TABELA PRZEDSTAWIAJĄCA WDRAŻANIE RYNKU WEWNĘTRZNEGO W KLUCZOWYCH SEKTORACH – Stan na 25 października 2013 r.

W komunikacie w sprawie lepszego zarządzania jednolitym rynkiem wezwano państwa członkowskie do:

- zobowiązania się do stosowania polityki „zerowej tolerancji”, jeśli chodzi o transpozycję dyrektyw, tj. do osiągnięcia [1] docelowego poziomu deficytu transpozycji oraz [2] zerowego poziomu deficytu zgodności;
- zapewnienia niezwłocznej zgodności z przepisami, aby umożliwić [3] skrócenie okresu trwania postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego średnio do 18 miesięcy;
- przyspieszenia procesu wykonywania wyroków Trybunału Sprawiedliwości, tj. [4] wykonywanie wyroków w terminie średnio 12 miesięcy.

Dalsze informacje znajdują się w internetowej tabeli wyników jednolitego rynku: <http://ec.europa.eu/single-market-scoreboard>. Kolejna aktualizacja jest planowana na koniec stycznia 2014 r.

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	HR	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	UE 25.10.13	UE 25.10.12 ¹	
USLUGI (4 dyrektyw)	[1] Liczba dyrektyw, które nie zostały jeszcze w pełni przetransponowane	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
	[2] Liczba prowadzonych postępowań w związku z nieprzebraniem przepisów	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	6	7
	[3] Średni okres trwania prowadzonych postępowań w sprawie uchybienia	4,9		32,6		28,4			12,8		20,0		28,1	8,8	44,6	8,8		50,2	12,8		52,0	8,8		8,8	56,7	84,2			0,2	29,4 miesiąca	34,7 miesiąca
	[4] Średni okres od wyroku Trybunału								60,1										22,8										41,4 miesiąca	29,4 miesiąca	
USLUGI FINANSOWE (2 dyrektyw)	[1] Liczba dyrektyw, które nie zostały jeszcze w pełni przetransponowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	[2] Liczba prowadzonych postępowań w związku z nieprzebraniem przepisów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	[3] Średni okres trwania prowadzonych postępowań w sprawie uchybienia																														
	[4] Średni okres od wyroku Trybunału																														
TRANSPORT (7 dyrektyw)	[1] Liczba dyrektyw, które nie zostały jeszcze w pełni przetransponowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	[2] Liczba prowadzonych postępowań w związku z nieprzebraniem przepisów	1	1	1	0	0	0	0	1	2	3	1	0	2	1	0	1	0	0	0	2	1	0	2	0	0	0	0	1	20	22
	[3] Średni okres trwania prowadzonych postępowań w sprawie uchybienia	14,0				11,1	15,2		4,8	9,1	16,9	6,0		36,0	40,0					4,1	9,0		8,3	11,1			24,8	15,4 miesiąca	12,4 miesiąca		
	[4] Średni okres od wyroku Trybunału			3,5					11,6	7,8	6,2	0,7					7,8				4,8	12,0		3,5				6,4 miesiąca	0,0 miesiąca		
CYFROWY RYNEK WEWNĘTRZNY (1 dyrektywa)	[1] Liczba dyrektyw, które nie zostały jeszcze w pełni przetransponowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	[2] Liczba prowadzonych postępowań w związku z nieprzebraniem przepisów	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
	[3] Średni okres trwania prowadzonych postępowań w sprawie uchybienia							12,8			75,9																	44,3 miesiąca	32,3 miesiąca		
	[4] Średni okres od wyroku Trybunału																														
ENERGIA (4 dyrektyw)	[1] Liczba dyrektyw, które nie zostały jeszcze w pełni przetransponowane	1	1	1	1	1	3	0	2	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	2*	1	3	3	0	3*	1	1	3	3	
	[2] Liczba prowadzonych postępowań w związku z nieprzebraniem przepisów	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	2	
	[3] Średni okres trwania prowadzonych postępowań w sprawie uchybienia	13,1	10,1	10,1	0,9	13,1	20,9		12,9	13,1	13,1	15,0	13,1	13,1	13,1	17,7	13,1	13,1	13,1	9,6	13,1	22,2	13,1	18,5	20,7	13,1	20,9	0,9	9,6	15,0 miesiące	7,3 miesiące
	[4] Średni okres od wyroku Trybunału																														
OGÓLNY WYNIK na dzień 25.10.2013 r.																															
OGÓLNY WYNIK na dzień 25.10.2012 r.																															

Objaśnienia			
Deficyt transpozycji	0%	> 0%	
Deficyt zgodności	0%	> 0%	
Okres trwania prowadzonych postępowań	≤ 18 miesięcy	> 18 miesięcy	
Okres od wyroku Trybunału	≤ 12 miesięcy	> 12 miesięcy	
Nie dotyczy			
Wynik	0 niezrealizowanych celów	> 3 niezrealizowane cele	1-3 niezrealizowanych celów

- Deficyt transpozycji to liczba dyrektyw, które nie zostały jeszcze w pełni przetransponowane, spośród wszystkich dyrektyw, które powinny zostać przetransponowane. Dyrektywę opisuje się jako dyrektywę przetransponowaną, jeżeli (i) państwo członkowskie zgłosiło jej pełną transpozycję ORAZ (ii) przeprowadzona przez Komisję wstępna analiza zgłoszonych środków i innych informacji przedstawionych przez państwo członkowskie wskazuje, że transpozycję dyrektywy można uznać za pełną, LUB gdy wstępna analiza Komisji nie została jeszcze zakończona.

- Deficyt zgodności to liczba dyrektyw, w odniesieniu do których wszczęto postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

- Okres trwania prowadzonych postępowań oblicza się od dnia wysłania przez Komisję wezwania do usunięcia uchybienia do zakończenia etapu poprzedzającego wniesienie skargi.

* Komisja jest w trakcie oceny ostatnio zgłoszonych aktów ustawodawczych w odniesieniu do jednej dyrektywy (PL) i do dwóch dyrektyw (FI).

¹ Obecne dane liczbowe zostały przeliczone, tak aby uwzględniły różne metody stosowane w 2013 r., które nie są zatem takie same, jak w 2012 r.; obecnie średni okres trwających postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego nie obejmuje postępowań trwających przed Trybunałem Sprawiedliwości; ponadto średni okres trwania oblicza się na podstawie wartości dodatnich, a nie jako wartość średnia dla wszystkich państw członkowskich.